

Colofon

Sam-sam is een uitgave van
Van Lente Elektrotechniek B.V.
Herfordstraat 5,7418 EX Deventer
Postbus 588, 7400 AN Deventer
Telefoon: 0570 - 631218 | Fax: 0570 - 636825
Email: info@vanlente.nl | Website: www.vanlente.nl

Eindredactie: Monica Roos (Van Lente)
Realisatie: Broad Communications, Harderwijk | www.broadcomm.nl

Editie 2009 | nr. 01

Van Lente met VarioBatch De oplossing voor uw productie automatisering

Van Lente denkt met haar klanten mee over de automatisering van de productie-omgeving. Naast automatisering op machineniveau verzorgt Van Lente ook de besturing van het gehele productie-proces: van sensor tot uw ERP systeem.

Van Lente heeft hiervoor haar krachten gebundeld met de Duitse firma GIP die al sedert 1984 software ontwikkelt, specifiek voor de productieautomatisering.

Flexibiliteit en efficiëntie zijn succesfactoren voor ieder bedrijf. Ook regelgeving gaat een steeds grotere rol spelen. VarioBatch biedt een oplossing voor het besturen van het complete productieproces vanaf de ontvangst van de grondstoffen tot en met de verzending van het product, inclusief de communicatie met PPS-, LIMS- en ERP-systemen. De oplossingsgerichte expertise van Van Lente samen met de flexibiliteit van VarioBatch is een combinatie die werkt!

VarioBatch is modulair opgezet en de functionaliteit kan gefaseerd worden uitgebreid, afhankelijk van de gewenste automatiseringsgraad. Er zijn vijf modules die ieder zelfstandig kunnen worden ingezet, maar een combinatie levert het maximale resultaat op. De basisfunctionaliteit dekt gemeenschappelijke eisen af uit verschillende sectoren uit de producerende industrie. Van Lente denkt graag mee over wat automatisering voor uw organisatie kan betekenen.

■ Van Lente Elektrotechniek en FrieslandCampina hebben de afgelopen jaren nauw samengewerkt bij de realisatie van onder andere poedertransport, silo-opslag, poedertoren, indamper, reinigingsstation, boterinpaklijn en twee pasteurlijnen. Op de foto staat Henk Broeke bij de schakelpanelen die Van Lente, samen met FrieslandCampina heeft ontworpen, gefabriceerd en geïnstalleerd.

FrieslandCampina beschouwt Van Lente als collega

'Ze beseffen dat storingen veel geld kosten'

Koninklijke FrieslandCampina in Lochem maakt boter, melkpoeder en boterolie. Stilstand van de reusachtige installaties kost heel veel geld. 'Daarom is alles binnen onze Technische Dienst gericht op het voorkomen van storingen. Wij moeten zorgen dat het bedrijf produceert tegen zo laag mogelijke kosten. Van Lente Elektrotechniek past goed bij die filosofie', vertelt Henk Broeke, die het hoofd van de Technische Dienst van FrieslandCampina is.

Hij heeft een heldere filosofie over het werk van zijn afdeling. Planmatig onderhoud voorkomt dat machines stil staan. Door het terugbrengen van het aantal storingen, houdt de Technische Dienst bovendien meer tijd over voor andere werkzaamheden, waardoor minder externe hulp nodig is. In samenwerking met de hele organisatie heeft de afdeling voor deze werkwijze verschillende concepten ontwikkeld. Uiteindelijk is de beschikbaarheid van de installatie met 2,5 procent verhoogd en zijn de totale ketenkosten met 40 procent verlaagd. Het leverde Broeke onlangs de prestigieuze Nederlandse titel 'Maintenance manager of the Year' op.

Broeke werkt al zo lang samen met Van Lente Elektrotechniek, dat hij de medewerkers beschouwt als collega's. 'Ze zijn het verlengstuk van onze organisatie. De focus van de Technische Dienst ligt bij onderhoud. Projecten en ondersteuning bij elektrotechnische werkzaamheden besteden we bewust uit. Van Lente heeft daarvoor de specialisten in huis die hun werk met grote nauwkeurigheid en kennis van zaken uitvoeren. Ze beseffen heel goed dat de gevolgen van één verkeerde beslissing heel groot zijn. Die hoge mate van betrokkenheid is hier essentieel. Mede door die instelling werken we al tientallen jaren samen.'

Van Lente is de afgelopen jaren onder meer betrokken geweest bij de bouw van een nieuw silogebouw en een reinigingsstation (RMO). Zij hebben de hardware en gebouwgebonden installaties geëngineerd, inclusief de procesgebonden installatie. 'Tijdens het testen en inregelen merk je hoe belangrijk het is, dat men kennis heeft van de proces-installatie. Hierdoor gebeurde dat snel en efficiënt. Verder maken we gebruik van de kennis die Van Lente heeft van o.a. wet- en regelgeving en veiligheid. Eisen worden steeds verder aangescherpt, bijvoorbeeld op het gebied van hygiëne. Wij geven de richtlijnen aan en Van Lente voert die perfect uit.

Heel prettig is dat Van Lente al 75 jaar ervaring heeft in onder andere de zuivelbranche. Ze weten waarover ze praten en kennen onze taal. Je hoeft ze niets uit te leggen.'

Sam-sam

Editie 2009 | nr. 01

VAN LENTE

Sam-sam

Nieuws over samenwerken

'Samen Denken, Samen Doen', oftewel Sam-sam, is de nieuwe slogan van Van Lente Elektrotechniek waarmee we samen met u de toekomst in gaan.

Van Lente Elektrotechniek te Deventer heeft al meer dan driekwart eeuw ervaring. Over onze specialismen vertellen we in dit blad: Sam-sam. Dat is de kortste samenvatting van de wijze waarop Van Lente denkt en doet: samen met u. Daarover gaat het in dit magazine, dat tweemaal per jaar verschijnt. Boordevol nieuws, oplossingen en opmerkelijke feiten op het gebied van elektrotechniek en productieautomatisering. En tal van andere onderwerpen, zoals reportages, interviews, berichtgeving over uw en ons vak en nieuws dat voor u van belang kan zijn. Meer lezen over de meest actuele onderwerpen? Surf dan regelmatig naar onze website: www.vanlente.nl. Of nóg beter: maak eens een afspraak met ons, zodat we sam-sam aan tafel kunnen!

'Samen Denken, Samen Doen'

- Geen luchtsfietserij maar oplossingen die echt werken
- Machine kan tijdbom zijn
- Een leerfabriek
- Robots bedienen poppenkast
- De oplossing voor uw productie automatisering
- Ze beseffen dat storingen veel geld kosten

Van Lente: korte kennismaking

Voor wie Van Lente Elektrotechniek nog niet kent, onderstaand een aantal feiten die ons kunnen en omvang illustreren.

- Opgericht in 1933 (vorig jaar is het 75-jarig bestaan gevierd)
- Aantal medewerkers: ca. 100
- Omzet: ca. 10 miljoen euro
- Onderdeel van: DGTc-groep die 8 technisch georiënteerde bedrijven omvat met een gezamenlijke omzet van 50 miljoen euro
- Niveau: van MBO tot HBO en universitair niveau
- Erkenningen: ISO, VCA**, NCP
- Knowhow: elektrotechniek, industriële automatisering, panelenbouw, beheer en inspectie, service en onderhoud
- Belangrijkste industriële markten: veevoeder, aardappelen, zuivel en vlees
- Waarom Van Lente:
 - Maximale samenwerking met de klant: we doen het 'sam-sam'
 - Niet alleen denken, maar vooral ook doen
 - Grote betrokkenheid bij relaties
 - Enorme flexibiliteit in handelen en oplossingen
 - Marktconforme tarieven

Grote kostenbesparing mogelijk Storingsmanagement: u slaapt, Van Lente waakt

Van Lente Elektrotechniek bezorgt klanten een onbezorgde nachtrust dankzij een 24-uurs storingsdienst, waar een toenemend aantal opdrachtgevers gebruik van maakt. De storingsdienst bestaat uit een eerste lijn en een tweede lijn, welke tussen 16.15 uur in de middag tot 7.30 uur in de ochtend paraat staan om bij de minste of geringste storing in actie te komen. De populariteit van de storingsdienst is volgens servicecoördinator Roy Jansen niet alleen te danken aan haar adequate en deskundige optreden. 'Klanten kunnen er hoge personeelskosten mee uit sparen, omdat het eigen personeel 's nachts niet beschikbaar hoeft te zijn.

De dienst heeft een eigen meldkamer en is voorzien van de benodigde meetapparatuur en de gangbare reservecomponenten en -onderdelen. Overigens beperkt de storingsdienst zich niet tot de nachtelijke uren, ook overdag is de storingsdienst beschikbaar. Bij een contract is de service eerste prioriteit. De dienst is ook actief voor niet-industriële organisaties, zoals ziekenhuizen, zorginstellingen en kantoren. Bel voor meer informatie even met Roy Jansen, die u graag een onbezorgde werkdag en een rustige nacht bezorgt.

Cor de Best over crisis

'Geen luchtfietserij maar oplossingen die echt werken'

'De laatste decennia heeft Van Lente zich ontwikkeld van een traditioneel elektrotechnisch bedrijf naar een serieuze partij die op topniveau de klant kan adviseren inzake proces- en productietechniek, industriële automatisering en utiliteit.

'We kunnen zo hoog mogelijk bij de klant aan tafel aanschuiven om samen oplossingen te bedenken voor allerlei technische en productieve vraagstukken. Onze slogan is dan ook: Samen Denken, Samen Doen. Oftewel: Sam-sam'. Dit zegt Van Lente directeur Cor de Best, die in de huidige tijden voor klanten vele mogelijkheden ziet om flink op kosten te besparen en de efficiency van machineparken en installaties aanzienlijk te verhogen. Omdat klanten minder investeren in nieuwe equipment, ligt bij Van Lente thans de nadruk ook op service en onderhoud. Wat overigens niet uitsluit dat het bedrijf uiteraard

geïnteresseerd is in nieuwe projecten. Een aantal daarvan staat in dit blad.

Hoog niveau

'In de loop van genoemde decennia zijn onze klanten gegroeid en hebben zij hun activiteiten steeds verder uitgebreid. Wij zijn er in geslaagd om met onze klanten mee te groeien, zodanig dat we moeiteloos op topniveau met de klant aan tafel kunnen zitten. Die positie was voor ons reden om opnieuw naar onszelf te kijken. Daarbij hebben we enkele core competenties geformuleerd die de komende jaren leidend zijn: respect, ambitie en betrouwbaarheid. Dit zijn competenties die we zowel onderling hanteren, maar ook in de richting van onze leveranciers en klanten. We handelen daar naar, reden waarom we steeds positievere reacties krijgen van onze klanten over onze nieuwe werkwijze en inzichten', aldus De Best, die opmerkt dat die compli-

menten deels ook zijn ingegeven door de oplossingen die Van Lente biedt in de huidige economische crisis. Juist in die omstandigheden kan deze organisatie met haar 75-jarige ervaring en kennis van klantprocessen nog meer betekenen dan voorheen. Vandaar ook de uitbreiding van haar activiteiten op het gebied van advies en projectmanagement, waartoe het zusterbedrijf Prolenco B.V. is opgericht.

Niches dankzij crisis

'Veel van onze opdrachtgevers en potentiële klanten hebben grootschalige investeringen geparkeerd en streven nu naar optimale efficiency en kostenbesparing, bijvoorbeeld op energiegebied. Van Lente helpt daarbij met oplossingen die klanten in staat stellen het optimale uit hun productieapparaat te halen of op (energie)kosten te besparen. Een van de voorbeelden van energiebesparing is

een leverancier van gasproducten, waar we een energiebesparing van 32% hebben behaald. Maar er zijn ook gevallen waarin zelfs een energiereductie van 40% kan worden gerealiseerd. Door kritisch te kijken naar de productieprocessen slagen we er regelmatig in om een grotere efficiency en effectiviteit te behalen', aldus De Best.

Aan tafel

Bedrijven die ook belangstelling hebben om hun efficiency te verhogen en hun kosten te drukken, doen er goed aan om eens een afspraak te maken met Van Lente. Die afspraak kan men ook maken met ons nieuwe zusterbedrijf, Prolenco B.V., dat hoogwaardige oplossingen biedt op het terrein van proces- en productietechnologie. 'Onze bedrijven gaan uiterst reëel met problemen en vragen van klanten om. We zijn creatief in onze branche en houden ons niet bezig met luchtfietserij. We bieden praktische oplossingen die het werkelijk doen, echt werken en vaak ook een snelle terugverdiendtijd hebben', besluit hij.

Onafhankelijk toezichtverantwoordelijke Johan ter Horst over achterstallige inspectie en onderhoud

'Machine kan tijdbom zijn'

In de loop der jaren heeft toezichtverantwoordelijke Johan ter Horst ze veel gezien: machines en installaties die in de loop der jaren zijn getransformeerd tot levensgevaarlijke tijdbommen. Reden: veel installatieautomaten die ervoor moeten zorgen dat machines en productiemiddelen niet onder spanning komen te staan, werken niet optimaal en soms helemaal niet. 'Daardoor ontstaan er regelmatig levensgevaarlijke situaties en ongelukken. Af en toe lees je daar wel eens over in de krant, maar het merendeel van die ongelukken halen de redactionele kolommen niet eens'.

Volgens ter Horst is het noodzakelijk om installaties periodiek te controleren. Daartoe zijn er drie belangrijke redenen: de wetgever (Arbo) vraagt van de werkgever dat hij alles heeft gedaan om zijn personeel tegen ongelukken te beschermen. De andere reden is dat verzekeringsmaatschappijen zo'n inspectie in toenemende mate eisen. Daarnaast is de continuïteit van de installatie natuurlijk van groot belang voor een bedrijf.

NEN 3140 nog steeds actueel

Elke elektrisch aangedreven installatie en ieder productiemiddel in bedrijven is voorzien van een zogenaamde installatieautomaat. Die zorgt ervoor dat de stroomtoevoer naar deze installaties en machines bij kortsluiting binnen 0,4 of 5 seconden wordt onderbroken, afhankelijk van de eis waaraan voldaan moet worden. Volgens Ter Horst worden beveiligingstoestellen te weinig of zelfs nooit

gecontroleerd. Dat geldt ook voor meterkasten, bedrading en andere elektrische componenten, die in de loop der jaren door gebrek aan onderhoud kunnen transformeren tot tijdbommen. Vandaar dat hij bedrijven vanuit hun verantwoordelijkheid en risico-beheersing aanraadt om elektrische installaties te controleren. 'Onze tientallen jaren ervaring op inspectiegebied toont aan, dat we bijna altijd wel onveilige situaties aantreffen. Aan elke installatie mankeert wel iets'.

Inspectierapport

Een inspectierapport van de afdeling Service & Onderhoud van Van Lente Elektrotechniek B.V. omvat de volgende zaken:

1. een opname van de situatie, waarbij ook wordt gekeken wie de verantwoordelijke voor de installatie is;
2. een 'contract voor toezicht', waarin staat om welke installaties het gaat, welke normen van toepassing zijn en welke installaties worden gekeurd;
3. een 'plan voor toezicht'. Daarin worden de tijdsduur, vervolgonderzoek van de installatie bepaald aan de hand van geldende normen en tabellen;
4. een inspectierapport.

■ Johan ter Horst en Roy Jansen

Voordelen

De inspecties krijgen na eerste opname een periodiek karakter waarbij Van Lente Elektrotechniek regelmatig de installaties en de daartoe behorende beveiligingstoestellen keurt. Dit biedt grote voordelen, aldus Ter Horst: 'Zo wordt dure stilstand voorkomen en de werkgever kan altijd aantonen dat hij alles heeft gedaan om zijn personeel te beschermen. Bijkomend voordeel is dat opdrachtgevers kosten kunnen spreiden want de kans is groot dat zo'n inspectie binnen enkele jaren wettelijk verplicht wordt. Wie dan nog de zaak moet laten inspecteren wordt vrijwel zeker geconfronteerd met zeer hoge kosten!'

Onafhankelijk

De inspecteurs van Van Lente Elektrotechniek zijn onafhankelijk. Zij zijn weliswaar in dienst bij Van Lente Elektrotechniek, maar hebben hun eigen verantwoordelijkheden. Dit garandeert de opdrachtgever maximale objectiviteit bij de beoordeling van hun installaties. Ook niet onbelangrijk is, dat Van Lente Elektrotechniek door de KEMA is gecertificeerd voor het uitvoeren van deze inspecties.

De gebreken Top 5 inspecties

- 1 Losse contacten
- 2 Losse bedrading
- 3 Te dunne bekabeling
- 4 Foute zekeringswaarden
- 5 Standaard tekenwerk niet op orde (is verplicht!)

Van Lente werkt samen met De Sappfabriek

Een leerfabriek

Van Lente Elektrotechniek helpt De Sappfabriek in Ede. Dit is een fabriek voor en door leerlingen van het ROC A12. Ze brengen de theorie in praktijk onder begeleiding van docenten en vakkrachten uit het bedrijfsleven.

Vanaf 2006 hebben de leerlingen samen met docenten en bedrijven in de omgeving een productielijn gebouwd. In 2008 is de eerste energiedrank 'boost your body' gelanceerd, die verkrijgbaar is bij uitgaansgelegenheden, onderwijsinstellingen, bioscopen, beurzen en evenementen. Toen de tweewekelijkse productie eenmaal draaide, rees onder meer de vraag wie verantwoordelijk is voor de veiligheid van de leerlingen.

De ROC A12 heeft van een samenstel van machines een nieuwe productielijn gemaakt en is fabrikant van de productielijn. ROC A12 moet een CE-conformiteitsverklaring (IIA) afgeven voor de productielijn. De Sappfabriek heeft de productielijn in beheer en is conform de Arboret verplicht een risico-inventarisatie op te stellen. Ook moet worden voldaan aan Europese eisen.

Directeur Bas Tomassen van de Sappfabriek nam voor begeleiding en advies contact op met Van Lente. Daaruit vloeide een CE-stapplan en een planning voort. Uitgezocht

is onder welke Europese richtlijnen de productielijn valt en aan welke normen de productielijn moet voldoen. Ook is onderzocht of machines of delen daarvan vallen onder de Bijlage 4 Machines (bijzondere machines), waardoor verplicht een Notified Body / Aangewezen instantie moet worden geraadpleegd. Er is een risicoanalyse op de productielijn uitgevoerd zodat duidelijk werd welke aanpassingen nodig waren. De noodzakelijke veiligheidssteden en inspecties zijn uitgevoerd. Ook is een Technisch Constructiedossier opgesteld, zodat alle relevante informatie over de productielijn zoals tekeningen, gebruikershandleidingen, technische manuals c.q. documentatie aanwezig is. Na onderzoek van bovengenoemde punten bleken grote aanpassingen niet nodig.

De Van Lente stagiairs Pieterjan en André hebben de in het inspectierapport aangegeven elektrotechnische gebreken verholpen. Vervolgens zijn op kantoor de tekeningen van de besturingspanelen as-built gemaakt. Na het verwerken van een aantal restpunten kan de CE conformiteitsverklaring voor de Vullijn

■ Cor de Best van Van Lente Elektrotechniek ondertekende op 19 mei de samenwerkingsovereenkomst met Liesbeth Schöningh van ROC A12 en Bas Tomassen van de Sappfabriek Ede.

door de directeur Bas Tomassen aan de commissie van de Sappfabriek worden afgegeven. Volgende stap is de CE markering van het procesgedeelte.

Van Lente is ook betrokken bij een nieuw project om de prestaties van de productielijn te verbeteren via een nieuwe besturings-techniek.

Op 15 december 2008 heeft het kenniscentrum voor technisch vakmanschap Kenteg, in de persoon van Arie Huttinga, aan Van Lente Elektrotechniek het certificaat ERKEND PRAKTIJKCENTRUM toegekend.

Robots bedienen poppenkast

Van Lente Elektrotechniek is betrokken bij een prijsvraag van het project Deventer Ongezouten. Die moet scholieren van 12 tot 15 jaar kennis laten maken met techniek. Freerk Wieringa (Kunstenaar Deventer) en Ruud van der Burg (Verbinder) hebben het winnende idee aangeleverd, een poppenkast met levensgrote poppen/marionetten die worden bediend door twee robots.

Onder begeleiding van Platform Techniek Deventer onderzoekt het bedrijfsleven de mogelijkheid om de poppenkast te realiseren. Van Lente draagt hieraan een steentje bij.

Het werk 'Robotic puppeteers' stelt een door robots aangestuurde poppenkast voor. Twee industriële Robotarmen sturen door middel van draden poppen aan in een door de kunstenaar ontworpen poppenkast van veiligheidsplexiglas. Kinderen kunnen in samenwerking met hun leraren een toneelstuk schrijven/programmeren. Poppen die de kunstenaar heeft ontworpen, spelen hierin de hoofdrol. Ook is het mogelijk dat de scholieren begeleidend licht en geluid programmeren. De poppen zijn 1,5 m hoog en stellen jongereniconen voor (robots, mangafiguren of figuren uit games en jongerencultuur).

Het project wil jongeren op een intuïtieve, speelse manier interesseren voor industriële techniek en met een 'out of the box'-benadering de mogelijkheden van techniek tonen. Het project heeft een indirecte bedrijfsfunctie. De techniek van gisteren (de robotarmen zijn namelijk tweedehands fabrieksmachines die uit de productielijn gehaald zijn) wordt nu ingezet om jongeren op een klassieke manier met een oude en vertrouwde poppenkast (die weliswaar in een hightech jasje gehesen is) te inspireren voor de techniek van morgen.

Van Lente industriële automatisering verzorgt de elektrotechniek en besturing. Het systeem wordt uitgerust met een bediening op een computerscherm en is gerealiseerd met moderne SCADA-technologie. Een PLC regelt het aansturen van de robot en overige zaken als verlichting, geluid en andere bewegende delen. Het geheel is ingebouwd in een besturingskast. Ook binnen Van Lente staat opleiding centraal en is het project gerealiseerd door stagiairs en leerlingen die worden begeleid door onze eigen specialisten op dit gebied.

